

noviny brněnských seniorů

**Brněnský
SENIOR**

Ročník 26 * Číslo 3 * Červen 2022 * Cena 10 Kč

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

B | R | N | O

JARO NA STARÉM BRNĚ

*Na věži kláštera
Elišky Rejčky
vítr rozechvívá
zvonky, v hravém allegro
hrdličky
zobou nevědomky.
Nebe je naráz
plné křídel,
plné zpěváků.
Slyšíte, maestro,
toť missasolemnis
a hlásky modráčků,
i kosáčci i drozdi
přiletěli –
díky ti, živote,
že zníš,
díky, nádherný
stvořiteli.*

Marie Veselá

ÚVODEM K ROLI CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V ŽIVOTĚ SENIORŮ I. ČÁST

Je obecně známo, že naše země se stala světovou veličinou v oblasti vzdělávání a výchovy. Do povědomí veřejnosti u nás i v cizině se zapsala řada našich významných osobností – učenců s akademickým vzděláním filozofického, teologického zaměření a pedagogických zkušeností. Každým rokem si připomínáme výročí nejvýznamnějších z nich. Promlouvají k nám z dávné minulosti, novodobých dějin a inspirují i současné generace. Každý z nich se zamýšlel a hledal nová netradiční řešení, vedoucí ke zvyšování vzdělanosti lidí, zkvalitnění jejich života a lepší perspektivy. Společným ukazatelem kvality vědomostí, zkušeností, dovedností a talentu našich významných představitelů inteligence byla vždy veřejná činnost. Zejména publikační, metodicko-výchovná, lektorská, poradenská, organizační a někdy i diplomatická. Předpokladem úspěšné společenské angažovanosti

musí být soustavná badatelská, kreativní práce, entuziasmus, genetická vybavenost a dobrá rétorika. V této souvislosti je třeba připomenout, že našim učencům z období středověku, podobně jako současným vysokoškolským pedagogům se přes poměrně vyšší společenskou angažovanost dostává patřičného uznání a ocenění až poté, co se prosadili v zahraničí. Rozdíl je především v motivaci státním systémem a fatálních následcích nepřízně dvou zeměpánů za feudalismu: panovníka a všemocné církve.

Mezi nejvýznamnější osobnosti středověku (15. století), jejichž odkaz je stále živý a každým rokem si připomínáme jejich výročí, která jsou církevním a státním svátkem, patří Mistr Jan Hus a Jan Nepomucký. Den 6. července je svátkem upálení Jana Husa a dne 16. května je výročí Jana Nepomuckého (je uveden jen v katolickém kalendáři). Oba učenci

mají i hodně společného, byli vysvěceni na kněze a úspěšně absolvovali evropské univerzity (Praha, Padova). Jan Hus měl navíc akademické funkce (děkan filozofické fakulty a rektor Karlovy univerzity). Oba byli oblíbenci krále Václava IV. a zpovědníky královny. Oba pracovali v arcibiskupském paláci a ve svých kázáních se zabývali otázkami lidských práv a svobod. Oba byli věznění a zemřeli mučednickou smrtí (upálení, utopení). Jan Nepomucký byl církví rehabilitován, prohlášen za světece, zatímco Janu Husovi se katolická církev omluvila ústy papeže Jana Pavla II. a současné hlavy Vatikánu papeže Františka. Oceněna byla i snaha Husa o nápravu národa a mravní výchovu dětí, realizovanou v tzv. „nedělních školách“, kde se mluvilo a zpívalo česky z Bible, přeložené Husem z latiny do češtiny. Dále se rozebíralo jeho

Dokončení na str. 2.

Dokončení ze str. 1.

učení o pravdě sociální spravedlnosti a odsouzení válek.

Bible, Starý zákon, Deuteronomium, kap. 20-4:

„Hospodin váš Bůh, který vás předchází, bude proti vašim nepřítelům bojovat za vás a dá vám vítězství.“

Jak aktuální jsou výše citovaná slova v současné složité době. Další informace k životu a dílu obou osobností lze získat v historických encyklopediích nebo v rámci „Životních jubilejí“ v Brněnském SENIORU.

K Janu Nepomuckému připojím informaci, že patří k patronům země české, k nejvýznamnějším světcům v sochařském a malířském provedení (vedle Ježíše Krista a Panny Marie), s atributy 5 hvězd, představujících 5 ran Kristových na kříži (2 ruce a nohy, pátá rána kopím na boku). Na světě je okolo 50 000 soch J. Nepomuckého v životní velikosti, umístěných na mostech řek. Je patronem řady měst (Benátek, Chorvatsko u řeky Neretvy). Na závěr dovolte novou informaci k uctění památky Mistra Jana Husa a Jana Nepomuckého. Každoročně se ve dvou

zmíněných městech a Praze konají hudební slavnosti NAVALIS vystoupením předních hudebních těles a operních zpěváků, umístěných na pontonech. Na řece proplouvají původní pamětní lodě s křížem a vlajkami s podobiznou Jana Nepomuckého. Poutníci z různých zemí, uctívající Jana Nepomuckého, stojí podél řeky. V roce 2023 bude už 15. ročník. Letošní oslavy byly přenášeny televizí NOE z Prahy 15. května 2022 ve 20.30 hodin.

Ukončení I. Části.

Brno, 18.5.2022

doc. PhDr. Jana Vrabcová, CSc.

OSOBNOSTI BRNA

ENGLIŠ, Karel

* 17. 8. 1880 Hrabyně u Opavy

† 13. 6. 1961 tamtéž

národohospodář, politik

Když se jako deváté dítě narodil, bylo jeho otci, venkovskému řezníkovi, 63 let. Skromné poměry a matčina lidová moudrost formovaly jeho myšlení i názory a byly zřejmě základem jeho pověstné pracovitosti, energie a vitality. Absolvoval opavské gymnázium a právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Po studiích, kdy byl z větší části finančně odkázan na své příjmy z kondic, se stal úředníkem Zemské statistické kanceláře v Praze a Úřadu pro statistiku při ministerstvu obchodu ve Vídni. Roku 1910 se habilitoval na docenta národního hospodářství na Českém vysokém učení technickém v Brně, kde se o rok později stal mimořádným a v roce 1917 řádným profesorem. Hned po vzniku ČSR se zasadil o zřízení **Masarykovy univerzity v Brně a stal se jejím prvním rektorem.** (Na krátké tři měsíce byl v roce 1947 ještě jednou rektorem, tentokrát Univerzity Karlovy v Praze. Na dlouhou dobu byl posledním voleným rektorem u nás).

Úspěšnou dráhu vědce a pedagoga provázela činnost politická. Spojoval ji nejprve s Moravskou stranou lidovo-pokrokovou, po vzniku Československa s Národně demokratickou stranou. Roku 1918 pracoval jako člen Národního výboru v Praze, pak Národního shromáždění, kam byl v letech 1920–1925 dvakrát zvolen poslancem. V roce 1925 z NDS vystoupil a vzdal se mandátu. Engliš byl v letech 1920–21, 1925–28 a 1929–1931 členem vlády ČSR jako **ministr financí**. Důsledně prosazoval politiku stabilizace české měny, podporující zájmy výroby a obchodu. Dostal se do příkrého rozporu s Aloisem Rašínem, autorem opačné koncepce měnové odluky a měnové reformy. Roku 1934 se Engliš stal **guvernérem Národní banky československé** a až do zániku ČSR v roce 1939 pečoval o českou korunu jako o pevnou a volně směnitelnou měnu.

Po celou dobu nezanedbával ani vědeckou a pedagogickou činnost. Je považován za autora takzvané teleologické hospodářské metody, která se stala novým názorovým směrem v ekonomických vědách. Sleduje účelovost, záměrnost, volbu cílů a prostředků v ekonomických procesech a racionálnost rozhodování a postupů (řecky télos – účel, cíl). Na univerzitě byl Engliš oblíbeným přednášejícím a obávaným zkoušejícím. Trval na pochopení problému a jeho vřazení do souvislostí. Napsal přes dvě stě vědeckých prací (Peníze, Teleologie jako forma vědeckého poznání, stěžejní Soustava národního hospodářství). Stal se nejvýznamnějším hospodářským teoretikem meziválečného období.

Svůj soukromý život podřídil Engliš práci. Měl rád přírodu, hudbu, byl ctitel

I jeho manželka Valerie se věnovala veřejné činnosti. Na počátku 30. let minulého století se například významně angažovala v ženském odboru spolku Domu útěchy (dnes Masarykův onkologický ústav). To měli s manželem společné. Na Englišův přímý příkaz byly například v říjnu 1938 v Litoměřicích exhumovány ostatky Karla Hynka Máchy a převezeny do Prahy. Rok 1948 přinesl zlom. Engliš byl donucen rezignovat na rektorský úřad, v roce 1952 byl z Prahy vypovězen do rodné Hrabyně, jeho dílo bylo vyřazeno z knihoven, byl mu odňat i služební důchod. I v těchto těžkých podmínkách napsal ještě několik zatím ne příliš známých prací. Začátkem 60. let se ještě objevila šance na přednáškovou činnost, špatný zdravotní stav mu v ní však zabránil. Na úmrtním oznámení stálo výmluvné motto: „**Kdo slouží vlasti, odměny nečekej!**“

Englišovo dílo je v mnohem inspirací pro současnou ekonomiku. Roku 1990 byla v Praze založena Společnost Karla Engliše. Roku 1994 byla při Masarykově univerzitě v Brně zřízena Cena Karla Engliše, udílená každoročně vynikajícímu ekonomovi. V červenci 2001 zahájila v Brně činnost soukromá Vysoká škola Karla Engliše. Česká národní banka vydala letos v limitované edici pamětní stokorunovou bankovku s Englišovým portrétem.

Jana Čipáková

ANDREJ BABIŠ V BRNĚ

V pondělí 16. 5. 2022 zahájil expremiér Andrej Babiš svoje putování za lidmi po jižní Moravě. První zastavení bylo dne 18. 5. 2022 na Zelném trhu v Brně, kde za značného zájmu občanů podepisoval několik svých vydaných publikací. Tentýž den v odpoledních hodinách navštívil za doprovodu paní poslankyně Aleny Schillerové restauraci „Prýgl“ na Brněnské přehradě. Zde

rovněž podepisoval značné množství knih, ale hlavně v následujícím projevu a diskusi vysvětloval sporná a nedostačující opatření současné vlády. Andrej Babiš poukazoval také na kritiku své bývalé vlády a situaci současnou, kdy vláda Petra Fialy neřeší vůbec denní potřeby lidí a naopak jenom odvádí pozornost jinam, např. na válku na Ukrajině. Lidé jsou už velmi zdešení a žijí ve velkých obavách o budoucnost svých rodin. Poukazoval také na hlavní problém celé ekonomiky (zdražování všeho), kdy se v minulosti rozprodalo vše včetně energetické infrastruktury a bank. Tím se poškodilo české zemědělství a potravinářství, kdy následně mnoho

z toho, co se v Česku vyprodukuje, odchází do zahraničí, z našeho bohatství 250 až 280 miliard ve formě dividend. Mimo jiné je to také elektřina, kterou vyrábíme za 0,33 hal, prodáváme Německu, a to nám ji zpětně prodává za několiknásobek. Totéž se děje s plynem, který sice kupujeme v Rusku, bez kterého se neobejdeme, ale který putuje přes nás opět do Německa a s velkou přírážkou nazpět k nám. Tyto cenné informace a ještě mnoho dalšího se občané dověděli od A. Babiše.

Za krásného počasí setkání pokračovalo koncertem Revival Karel Gott Morava a osvěžujícím občerstvením.

Libuše Gottwaldová, místopředsdkyně spolku

KLUB DŮCHODCŮ BRNO-IVANOVICE

Po roční pauze roku 2020 jsme se opět sešli v září 2021 v prostorách areálu „Keramák“. Na naší první schůzce jsme si řekli jak dále a v čem chceme pokračovat. Naší první aktivitou byla účast na Městských sportovních hrách v Brně-Bystřici, odkud jsme si odnesli několik diplomů jak v jednotlivcích, tak i krásné třetí místo v pořadí družstev. Další akcí byla přednáška paní Marie Jurečkové z jejího putování po Sibiři a téma znělo „Moje cesta na Altaj“. S přednáškou ji pomohl její kolega a spolucestovatel. Přednášku doplnili promítáním krátkých videí a fotografií. V říjnu jsme uspořádali zájezd do Rajhradu, kde jsme navštívili „Památník písemnictví“, v Dolních Kounicích zříceninu ženského kláštera Rosa Coeli a odtud jsme doputovali do Dolních Bojanovic, kde na nás čekal oběd a krátké vystoupení harmonikářů z Bojanovic. Další říjnovou aktivitou byla přednáška pana RNDr. Ivana Koláčného, který si pro nás připravil povídání o Bavorsku a jeho Vojském řádu Maxe Josefa – jejich brněnské kořeny. I tato přednáška byla doplněna promítáním fotografií. A tím také skončilo setkávání v roce 2021 a to proto, že byl opět vyhlášen nouzový stav z důvodu nového nástupu pandemie corona viru.

Opět jsme se začali scházet v roce 2022 a to dne 8. března 2022, kde mezi nás zavítala starostka paní Ing. Jana Bohuňovská, která nám přinesla informace z naší městské části a také o tom, že místo našich schůzek v areálu „Keramák“, které bude přestavěno pro ukrajinské uprchlíky, bude pro naše schůzky k dispozici zasedací místnost na místním ÚMČ.

Na květen plánujeme zájezd do Moravského Krumlova na výstavu „Slovanská epopej“ a prohlídku zámku v Jaroměřicích.

*Za „Klub důchodců Brno-Ivanovice“
Marie Kučerová
a Vlastimila Millionová*

POHODA V PIEŠTANECH

Tak by se dal nazvat pobyt v piešťanském penzionu Alegro, který pro své členy na období 18. – 23. května připravila brněnská městská organizace Seniorů ČR, z. s. Duší akce byla Vlasta Zezulová, které zdatně sekundovala Jana Kališová. Postaraly se o bezproblémový průběh celého pobytu, který měl nad očekávání bohatý program. Příjemným překvapením byla už samotná doprava pohodlným autobusem, protože řidič byl nejen ochotný naložit naše zavazadla, ale po cestě nás upozorňoval na zajímavosti a pamětihodnosti, které jsme měli. Výborný dojem na nás udělal i samotný penzion, umístěný v klidu a zeleni a po rekonstrukci vybavený veškerým pohodlím. Každý pokoj disponuje vlastním sociálním zařízením, televizí a připojením k internetu a je zařízený novým nábytkem. Pak už následoval naplánovaný provoz. Dopoledne po snídani jsme absolvovali přímo v penzionu lázeňské procedury od masáží přes různé zábaly, masážní křeslo či elektrostimulaci, s možností přikoupit si další léčebné aktivity, třeba koupele, nebo používané léčivé přípravky. Oblibě se těšil zejména kořenový zábal. Po obědě jsme si mohli vybrat z bohaté nabídky možností, jak trávit volný čas. Protože penzion leží mimo lázeňské město, vedení penzionu připravilo dvakrát denně autobusovou dopravu k návštěvě Piešťan,

i s výkladem průvodkyně. V neděli dokonce s možností zúčastnit se mše v moderním kostele Sv. Cyrila a Metoděje, nebo si prohlédnout řemeslný jarmark s rukodělnými artefakty a také lahůdkami místních výrobců. Zdatnější z nás volili asi půlhodinovou pohodlnou procházku cestou podél řeky. Město samo má asi 28 000 obyvatel, léčebná část leží na takzvaném Lázeňském ostrově. Rozděluje je řeka Váh a spojuje Kolonádový most, který hosty chrání před nepřízní počasí. U vstupu na most stojí slavná socha vyléčeného pacienta, který láme nepotřebné berle. Hlavní městská třída je plná obchůdků a kavárniček, Lázeňský ostrov se zase pyšní výstavními hotely a léčebnými domy a krásnou parkovou úpravou. Lázně založil a vybudoval místní rodák Ľudovít Winter. Začal Mramorovým domem v roce 1898 a postupně se areál rozrůstal o další stavby. Sám Winter si koupil na hlavní třídě dům Zelený strom, kde jeho zásluhy připomíná pamětní deska. Potom jsme si mohli vybrat z nabídky výletů: na Bradlo k mohyle Milana Rastislava Štefánika s návštěvou muzea Dušana Samo Jurkoviče v Brezovej pod Bradlom. Dokumentuje velmi důkladně, a přitom přístupně dílo autora památníku, který je významně spojen i s Brnem. Ocenili jsme zasvěcený výklad kurátora muzea a zejména

průvodkyně paní Kvety. Jiná skupina dala přednost pobytu v termálních lázních s koupáním a opalováním. Další den jsme navštívili město Trenčín, opět v doprovodu paní Kvety. Poslední den nás čekala vyhlídková plavba lodí po Váhu a nádrži Sĺňava. Měli jsme známá střediska vodních sportů, kde vyrostli držitelé mnoha mistrovských titulů a medailí, a také ptačí ostrov, kde žije na 35 000 vodních ptáků. Ze zájezdů a výletů jsme se rádi vraceli do vlídné péče personálu penzionu Alegro, kde nás už čekala odpolední káva a moučník. Každou večeri zpřijemňovala živá hudba a pokračovala pak večer hraním k tanci i poslechu, v pátek byl navíc táborák s opékáním špekáčků. Poslední večer byl věnován tanci a slosování tomboly. Ráno se nám ani nechtělo opustit pohodlné Alegro s jeho ochotným a přátelským personálem a zejména ředitelem, který sám řídil i autobus do Piešťan a zpět. Obdobné pocity měla i v Alegru ubytovaná skupina z Prešova, která nelitovala dlouhé cesty z Východního Slovenska. Celý pobyt korunovalo krásné počasí, které znásobilo všechny naše příjemné zážitky. K nim patřilo i srdečné blahopřání naší členice Aleně Medkové, která den po návratu do Brna oslavila devadesátiny. Vypadá to, že náš pobyt v piešťanském penzionu Alegro nebyl poslední.

Jana Čipáková

Z ČINNOSTI KLUBU SENIORŮ BRNO-STŘED

Klub seniorů vykazuje pestrou činnost. Tato činnost je zajišťována a financována jak sociálním odborem MČ Brno-střed, tak samotnými členy klubu.

Scházíme se dvakrát týdně v pěkných prostorách klubu na Václavské ulici, kde si nejprve protáhneme tělo při cvičení a poté posedíme u kávy a občerstvení.

Pořádáme také jednodenní výlety. Letos jsme se vydali z Kobylí vinařskou stezkou k nově vybudované rozhledně, dále jsme navštívili Městské muzeum

v zámku Dačice a chystáme se na výlet do Babiččina údolí.

Každoročně organizujeme i vícedenní rekreační pobyty. V minulém roce jsme projeli okolí Prahy a mimo jiné navštívili známé hrady Karlštejn a Křivoklát. Letos ještě plánujeme pobyt v Orlických horách a na Českomoravské vrchovině.

V Brně se účastníme různých kulturních akcí, divadelních představení a aktuálních výstav. Zajímavá byla

letošní prohlídka Muzea G. J. Mendela v klášteře na Mendelově náměstí.

Velmi nás potěšilo pozvání paní Bronislavy Horákové na oslavu jubilejních narozenin seniorů, které připravila radnice Brno-střed, za což děkujeme a věříme, že i nadále nám bude projevovala svou přízeň.

*Za Klub seniorů Brno-střed
předsedkyně
Helena Otevřelová*

KAMPELÍK,
František
Cyril
*** 28. 6. 1805**
Syřenov
u Jičína
† 8. 6. 1872
Kukleny

**český národní buditel, průkopník
svěpomocného družstevnictví**

Zažíváme období šetření a spořivosti. Připomeňme si polozapomenutou osobnost, která založila drobné ústavy, umožňující nepříliš majetným lidem zacházet obezřetně s těžce vydělanými penězi. Říkalo se jim kampeličky.

V krásném prostředí Podkrkonoší měl Františkův otec (také František) hospodářství a nevelký mlýn v Syřenově, potom v Březce. Tam také začal malý Kampelík chodit do vesnické školy, ovšem až v devíti letech-bylo to daleko přes pole. Žáček se dovzdělával sám ve staré české kronice, kterou rodina chovala ve velké vážnosti. Byl chytrý a nadaný, po základním triviu a ročním pobytu v německé rodině, kde se naučil jazyku, pokračoval na normální škole v Jičíně a jičínském gymnáziu. Pro jeho další zaměření měl klíčový význam český profesor František Šír, který cílevědomě vedl své studenty k českému jazyku a literatuře. Gymnázium ukončil František Kampelík v roce 1824. Chtěl pokračovat ve studiu v Praze, ale finančně výhodnější se zdála rodině Vídeň. Ani tam však prostředky na školu nestačily a František se živil dva a půl roku jako domácí vychovatel v Plaňanech. Něco si našetřil a s příslibem otcovské podpory přišel v roce 1828 do Brna, kde se přihlásil na filosofickou akademii. To mu bylo už 23 let a mezi svými mladšími moravskými kolegy ihned začal s českým působením. Sám pilně studoval českou literaturu, učil se slovanské jazyky (ovládal srbštinu, polštinu a ruštinu). Navázal kontakty s místními vlastenci, zejména Františkem Matoušem Klácellem. V roce 1830 mu však zemřel otec. František se snažil o prázdninách pomáhat ovdovělé matce, sám však vážně onemocněl a tak zkoušky z historie za druhý ročník skládal až na podzim 1831. Hmotné poměry jej přiměly vstoupit do brněnského semináře. I tam okamžitě působil ve prospěch českého

národního uvědomění, řadu kolegů se mu podařilo vyburcovat z národnostní apatie, vedl je ke spisovné češtině. Aby jim i sobě umožnil přístup k české literatuře, založil v brněnském semináři českou knihovnu; bohoslovci se skládali po krejcaru na české knihy, písemnými žádostmi získal Kampelík knižní i finanční příspěvky, svými dary přispěli i někteří spisovatelé. Podařilo se i předplatné jednoho českého a jednoho polského časopisu. Zájem o českou literaturu se rozšířil i mezi laické české studenty a dokonce i mezi brněnské měšťany. František Kampelík se tak zasloužil nejen o založení **první české knihovny v Brně**, ale o národní probuzení na Moravě vůbec. V té době si ke jménu František přidal Cyril na počest slovanských věrozvěstů. Udržoval živou korespondenci a kontakty s předními vlastenci, nejvýznamnější byly ovšem jeho styky s J. Kollárem, který ho přivedl k zájmu o Slovensko a slovanskou otázku vůbec. To přimělo Kampelíka k rozhodnutí seminář opustit. V roce 1834 se tak sice ocitl na svobodě, ale bez existenčního zázemí. Živil se kondicemi, později výhradně výukou češtiny, toužil po profesuře českého jazyka. Neúspěšně se pokoušel o místo archiváře v Kroměříži a knihovníka v Olomouci. Stále však pokračoval ve vlasteneckém působení, udržoval spojení se studenty v Olomouci, organizoval schůzky, zakládal knihovny na Moravě, v roce 1834 až v Těšíně, a pomáhal na svět knihovnám v Banské Štiavnici a v Bratislavě. Do té doby spadají i začátky jeho vlastní literární činnosti básnickými příspěvky do Květů českých a do slovenské Hronky. Stále ovšem toužil po dalším vzdělání. S malým dědictvím po otci začal v roce 1836 ve Vídni studium práv, přešel však na lékařskou fakultu. S pomocí knížete Lobkovice si přivydělával jako soukromý učitel češtiny ve šlechtických rodinách. Ani s příchodem do Vídně nepřerušil Kampelík úzký vztah k českému národnímu životu. Kromě Květů a Hronky přispíval i do Časopisu českého musea a začal publikovat knižně (Franklinova pokladnice, Čechoslován, Pravopis českoslovanské řeči aj.). Aktivně se zapojil do činnosti čtenářského spolku českých právníků a mediků. Jako jeho předseda se dostal do prvního konfliktu se zákonem pro podezření z účasti v neexistujícím tajném spolku

Čechosláva. Ve vazbě si pobyl 5 měsíců. Přes všechny peripetie školu ukončil a po složení zkoušek a obhájení disertační práce získal v srpnu 1843 doktorát medicíny. Už jako zralý čtyřicátník nastoupil první lékařskou praxi v Litomyšli. Provázela ho pověst radikálního buditele, a když začal s přednáškami na litomyšlské akademii, nezamlouval se příliš nadřizeným úřadům. V létě 1845 odešel do Prahy. Našel si byt ve Štěpánské ulici a zahájil lékařskou praxi, současně pokračoval i jako učitel českého jazyka a propagátor češtiny. Jeho Práva naší řeči a národnosti (1845) jsou vlastně Kampelíkovým prvním politickým spisem. Následovala Krása a výbornost česko-slovanského jazyka, Obrana českého jazyka proti utlačovatelům a odpůrcům (1847) a další. Po svém příchodu do Prahy se Kampelík zapojil do veřejného života. Měl zkušenosti, přehled a značné organizační schopnosti. Uplatnil je v lednu 1846 při založení pražské **Měšťanské besedy**, prvního spolku tohoto druhu v českých zemích. Po jejím vzoru jich vznikla celá síť. Kampelík se stal v roce 1848 jejím prozatímním jednatelem a byl pověřen jednáním s radikalizovaným dělnictvem. Politickému dění rozuměl, znal jako lékař poměry v dělnickém prostředí. Rozhořčeným tiskařským dělníkům doporučil řadu organizačních opatření (ustavení jednacího výboru, formulaci požadavků, atd.), díky němu byla založena komise pro nezaměstnané a zahájeno vyplácení podpor. Kampelík se také rozhodl vydávat dělnický časopis Hlásník a podařilo se mu načas situaci zklidnit. Napsal i dvě politické práce Druh ústavy vůbec čili v čem záleží konstituce a Hněv matere Prahy. Před odjezdem delegace s českými politickými požadavky do Vídně se Měšťanská beseda zasloužila o konání mše na Koňském trhu. Brzy nato pak Kampelík navrhl a prosadil přejmenování Koňského trhu na Václavské náměstí a Dobytčího trhu na Karlovo náměstí. V dubnu 1848 byl v Praze založen první český politický spolek Lípa slovanská. Kampelík stál u jejího zrodu a později rozšíření do desítek dalších měst. Za revolučních událostí v červnu 1848 sháněl pro bojující Prahu podporu na venkově. Po porážce revoluce sice ušel první vlně zatýkání, byl však mezi 11 požadovanými pražskými

rukojmími. Kampelík z Prahy uprchl a byl na něj vydán zatykač. Dostal se až do Bělehradu, odkud se vrátil až po amnestii v říjnu 1848. Byt ve Štěpánské ulici našel zcela vykradený, navíc si ze Srbska přivezl asi malárii. V prosinci se rozhodl Prahu opustit a uchýlil se k bratrovci mlynáři do Nové Paky. I tam založil odnož „Lípy“ stejně jako v mnoha dalších městech Východních Čech. Na podzim 1849 si otevřel praxi ve Dvoře Králové, pověst politicky podezřelého člověka jej však hnala dál. Usadil se ve Vamberku, kde se roku 1851 oženil s Eliškou Matyášovou, dcerou nájemce dvora. Měli dcery Boženu, Miladu a Věnceslavu. Ani ve Vamberku nenašel Kampelík klid, hodlal se odstěhovat na Slovensko a dokonce do Moskvy. Pobyl v Opočně s bohatou knížecí knihovnou, v Libčanech pomýšlel na založení

lázní. Přitom stále četl a publikoval. Jeho Dobrá rada proti choleře (1850) se dočkala tří vydání. V roce 1860 přesídlil naposledy ve svém životě, do Kuklen na Královéhradecku. To už se řadu let zajímal o národohospodářské problémy, kterých si všiml za svého buditelského působení. Své názory shrnul v knize Průmyslové návrhy (1859), kde si vedle jiných otázek všimá významu družstevního hnutí v Německu – u nás mluví o spolkovnosti. Navrhl zakládání drobných venkovských spořitel, které by z nashromážděného kapitálu poskytovaly levné půjčky (Spořitelny po farských kollaturách orbě, řemeslu a svízeli pomohou, 1861). Celou věc promyslel od vymezení pojmu až po stanovy, organizaci a administrativu. Po prvotním nezájmu se v 80. a 90. letech 19. století obdobným způsobem

organizované záložny rozšířily po celé zemi a byly na jeho počest nazvány „kampeličky“. Kampelík usiloval i o přechod pojišťovnictví do českých rukou (Všeobecná assekurace proti škodlivým vlivům), zakládal se svým skrovným majetkem řadu akciových společností. Jeho největší spis, jakási inventura poměrů, vyšel pod názvem Stav Rakouska a jeho budoucnost v roce 1860.

Za pobytu v Kuklenách, kdy prožíval období poměrného klidu, se zhoršil Kampelíkův zdravotní stav. K onemocnění, které si přivezl ze Srbska, se přidaly další choroby, ale Kampelík si do posledních chvil zachoval svěží a činnou mysl. Za slavného pohřbu byl uložen na hřbitově v Kuklenách. Je po něm pojmenována ulice v Brně – Masarykově čtvrti.

Jana Čipáková

NUTNOST NÁS SPOJILA!

Jaký máte pocit z posledních týdnů, měsíců? Já vidím, jak se rozevírají nůžky mezi námi, běžnými lidmi, a politickou elitou. Jak ti, kteří nás mají vést, se utrhlí a na své závazky vůči nám zapomněli. Náš premiér místo toho, aby mírnil dopady celosvětové krize na nás občany, si hraje na Henry Kissingera a faktury za to nechá platit nás. Předsedkyně Sněmovny říká, že se máte uskromnit. Že dobře už bylo. Snižuje se kvalita života. Zhoršují se služby pro občany. Zdravotní péče méně dostupná. Ulice se stávají méně

bezpečnými. Byty nedosažitelnými. To je výsledek jak vlády naší země, která neumí a nechce krizi, ve které jsme se ocitli jejich činy, řešit. Nechceme, aby se naši senioři museli rozhodovat, jestli si doma zatopí nebo si koupí jídlo. Nechceme, aby se naše děti kvůli strachu z cizích gangů bály chodit do škol. Nechceme, aby se bydlení stalo nedostupným. Nechceme zdražovat veřejnou dopravu. Oni to chtějí.

Solidarita se stane důležitou, tak jak nikdy. Nechceme, aby lidé měli existenční strach z budoucnosti. To není hodné vyspělé civilizace 21. století. Řešením je vzájemná pomoc a podpora. Prosím, nebudme neteční vůči problémům ostatních. Kolikrát se problémy rozptýlí jen tehdy, když člověk, na kterého dopadly, zjistí, že na ně není sám. Že zde je pomocná ruka. Ale i naopak. Pokud se dostanete do problémů, nebojte se říci si o pomoc. To není selhání. Vždyť sociální citění a lidskost je to, co z nás dělá lidské

bytosti. Důstojné stáří pro vás je naší hlavní prioritou.

A pak společně jako **Restart pro Brno** zabojujeme, ať se to otočí! Držme spolu. Vše zlé společně překonáme.

Martin Říha, Restart pro Brno

VÍTE, ŽE

brněnská koňská dráha pro veřejnou dopravu, která zahájila svůj provoz v roce 1869 na trati Pisárky – Semilasso, byla po Vídni a Budapešti třetí v celé rakousko-uherské monarchii? *(čip)*

UPOZORNĚNÍ NA AKCI MILOSTIVÉ LÉTO

V loňském roce od 28. 10. 2021 do 28. 1. 2022 vyhlásilo Ministerstvo spravedlnosti úžasnou akci ve prospěch občanů pod názvem **Milostivé léto**, jejímž smyslem bylo, že dlužníci měli možnost se oddlužit tak, že zaplatili původní dlužnou částku /jistinu/ a už žádné další exekuční poplatky. Ale malé množství žádostí o prominutí části dluhu svědčí spíše o tom, že lidé akci nepochopili a měli zato, že se jich netýká.

Dle současné informace v médiích se bude akce opakovat v termínu od 1. 9. do 30. 11. 2022 a bude se vztahovat na exekuce zahájené před 28. 10. 2021 a bude trvat opět jen 3 měsíce. Pro zájemce z řad z našich členů uvádíme, že je nutné si do doby zahájení akce nechat od exekutora písemně sdělit současný stav dluhu. Rozsah veřejnoprávních věřitelů, na které se bude akce vztahovat, bude uveden v médiích v průběhu prázdnin. Proto členům nabízíme možnost konzultace v naší právní poradně na Běhounské ul. 17 v Brně.

Senioři z. s., MěO Brno

Termíny setkání v přírodě, restaurace Na streláku:

Červen – 30. 6. 2022	- od 14. 00 hodin
Červenec – 28. 7. 2022	- od 14.00 hodin
Srpen – 25. 8. 2022	- od 14.00 hodin
Září – 22. 9. 2022	- od 14.00 hodin

Vzhledem k úpravě cen všeho jsme nuceni i my vstupné zvýšit na 70 Kč.

ZÁJEZD DO DAČIC A NOVÉ ŘÍŠE

se koná 14. 6. 2022, cena 580,- Kč.
Sraz u Janáčkova divadla v 8.00 hod.
Ing. Milena Leichmannová

Vycházky v červnu, červenci a srpnu 2022

13. 6. 2022 - zastávka Přístaviště tramvaj č. 10 a 3, vycházka směr Rakovec, Kozí horka – U kotvy, zpět lodí do přístaviště	odchod 9.00
20. 6. 2022 - Obřanský most, konečná tram.č. 4, vycházka kolem Svitavy směr Bílovice.....	odchod 9.00
27. 6. 2022 - Štefánikova čtvrť, aut. č. 57, výstup zast. Malinová, směr Bílovice.....	odjezd 8.52
4. 7. 2022 - Mendlovo nám. trol. č. 25 směr Osová, výstup zastávka Lesní, serpentiny, směr Pisárky	odjezd 8.57
11.7. 2022 - Bystrc, zastávka tram.č. 3 a 10 Přístaviště, vycházka k rest. U Iva, dále směr Kniničky, Bystrc.....	odchod 9.00
18. 7. 2022 - Řečkovice, konečná tram. č. 1, vycházka směr Duhová Pole, Medlánky.....	odchod 9.00
25. 7. 2022 - Maloměřický most, tram.č. 4 vycházka kolem Svitavy, Cacovické nábřeží, Obřany	odchod 9.00
1. 8. 2022 - Královo pole nádraží, aut. č. 70 směr Ořešín, výstup Jehnice nám., kolem zídky k rybníkům do Mokré Hory	odjezd 8.58
8. 8. 2022 - Stará osada, autobus č. 78, výstup zastávka Podbělová, vycházka na Velkou Klajdovku, rezervace lam a zpět	odjezd 9.00
15. 8. 2022 - Štefánikova čtvrť, autobus č. 57, vycházka z Útěchova lesem do Vranova a zpět	odjezd 8.52
22. 8. 2022 - Stará osada, autobus č. 55, směr Mariánské údolí a zpět	odjezd 9.10
29. 8. 2022 - Mendlovo nám. trol.č.37, zast. Jírovceva, vycházka lesem, dub Troják, dále ke staré dálnici	odjezd 8.57

Odjezdy MHD jsou pouze orientační vzhledem k častým změnám jízdních řádů DPMB.

PRÁVNÍ PORADNA II. POLOLETÍ 2022

pouze pro členy Svazu důchodců, Běhounská 17 • Opět vždy v úterý od 9.00 do 13.00 hodin.

6. a 20. září, 11. a 25. říjen, 8. a 22. listopad, 6. prosinec

Brněnský senior - Senioři ČR, z.s., MěO Brno, IČO 69706824

Adresa vydavatele: Běhounská 17, 602 00 Brno • Tel.: 545 575 257, mail: svaz.duchodcu.brno@seznam.cz, webové stránky: www.duchodcibrno.cz • Editorka: Mgr. Jana Čipáková, další členové redakční rady: Libuše Gottwaldová, Mgr. Alena Kudličková, Ing. Milena Leichmannová, PhDr. Jana Vrabcová, František Borovec • Redakční uzávěrka 25. 5., vyšlo 7. 6. 2022 • Uzávěrka dalšího čísla 25. 7. 2022
Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk a sazba: Protis, spol. s r. o., Podolí 115; e-mail: info@protis.cz, www.protis.cz